

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Κείμενο 1

Ο ρατσισμός

Το κείμενο του Βαγγέλη Μητράκου δημοσιεύτηκε στις 11.3.2021 στον ιστότοπο <https://www.flynews.gr/o-ratsismos-arthro-vaggeli-mitrakou>.

«Ο ρατσισμός είναι μια κηλίδα στο πρόσωπο της ανθρωπότητας, που αμαυρώνει πρακτικά κάθε χώρα του κόσμου. Οι κυβερνήσεις πρέπει να αντιμετωπίσουν ενεργά τον ρατσισμό και να διασφαλίσουν ότι η δικαιοσύνη απονέμεται με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους». ΔΙΕΝΘΗΣ ΑΜΝΗΣΤΙΑ

Τα αίτια του ρατσισμού είναι πολλά. Στη βάση του όμως βρίσκεται η έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας (ισότητα, δικαιοσύνη, ειρήνη, σεβασμός) και η πνευματική φτώχεια (αδυναμία να φτάσει κάποιος στη γνώση και στην αντικειμενική αλήθεια). Έτσι, περιορίζεται ο πνευματικός ορίζοντας των ανθρώπων και αδρανοποιείται η σκέψη τους, με αποτέλεσμα να χειραγωγούνται εύκολα από σκοτεινά κέντρα, τα οποία υποστηρίζουν μεγάλα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα και πρωθιθών τις ολοκληρωτικές ιδεολογίες τους, με εργαλείο τον ρατσισμό, την ξενοφοβία, τις διακρίσεις και τα παρακλάδια τους, τη χρήση των οποίων διδάχτηκαν από τους μεγαλύτερους δικτάτορες του 20ου και του 21ου αιώνα.

Στην ουσία, στρέφουν την προσοχή των ρατσιστών – θυμάτων τους προς την τελείως αντίθετη κατεύθυνση από εκείνη που θα όφειλαν να είναι στραμμένοι ως πολίτες, ώστε να μην βλέπουν και να μη συνειδητοποιούν τις πραγματικές αιτίες της «κατάντιας», στην οποία έχουν βουλιάξει τις χώρες και τους λαούς.

Για το λόγο αυτό, ως κοινωνία, χρειαζόμαστε, πάνω απ' όλα, μια Παιδεία αληθινή κι όχι μια συστηματική, ανεύθυνη εκπαίδευση, που δημιουργεί «σιδερωμένους», υπάκουους, πειθήνιους πολίτες, χωρίς περιεχόμενο, χωρίς βούληση και κριτική σκέψη.

Ο αγώνας ΚΑΤΑ του ρατσισμού συνεχίζεται (και θα συνεχιστεί) σ' όλα τα επίπεδα και παντού.

Ο αγώνας ενάντια στο ρατσισμό και την ξενοφοβία αποτελεί βασική πρόκληση για τη δημοκρατία και τη δημόσια ζωή.

Ο αγώνας ενάντια στον ρατσισμό δικαιώνει την έννοια, το περιεχόμενο και την οντότητα του Ανθρώπου.

«Ο νεοναζισμός, ο φασισμός, ο ρατσισμός και κάθε αντικοινωνικό και αντιανθρώπινο φαινόμενο συμπεριφοράς δεν προέρχεται από ιδεολογία, δεν περιέχει ιδεολογία, δεν συνθέτει ιδεολογία. Είναι η μεγεθυμένη έκφραση-εκδήλωση του κτήνους που περιέχουμε μέσα μας χωρίς εμπόδιο στην ανάπτυξή του, όταν κοινωνικές ή πολιτικές συγκυρίες συντελούν, βοηθούν, ενισχύουν τη βάρβαρη και αντιανθρώπινη παρουσία του.»

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

Κείμενο 2

Τάσος Αθανασιάδης (1913 – 2006)

[Η απολογία του ασώτου]

Το απόσπασμα είναι από το βιβλίο του Τάσου Αθανασιάδη (1913 – 2006) «Αγία Νεότητα», εκδ. Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα, 1990, σ.σ. 141-142.

Κάθε τόσο φτάνανε στο νησί πληροφορίες απ' τις αθηναϊκές εφημερίδες για τη σκανδαλώδη ζωή στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες του μικρότερου απ' τους δύο γιους του εφοπλιστή Λάζαρου Λαμπρινού. Οι συμφοιτητές του στη Νομική σχολή της Αθήνας, γυρίζοντας στη γενέτειρά τους τα καλοκαίρια, απορούσαν στις συζητήσεις τους πώς ο ντροπαλός ωραίος Γιάννος, απ' τους πιο επιμελείς της χρονιάς τους, είχε ξεκόψει απ' την παράδοση των καραβοκυραίων του νησιού του, που χτίζανε τα πλοία τους φορώντας παντούφλες, για να τα κληρονομήσουν νοικοκυρόπουλα ικανά να τα αυξήσουν. Ενώ του πρόλεγαν ένα λαμπρό μέλλον, όταν θα 'μπαινε με τον αδελφό του στις επιχειρήσεις του πατέρα του, εκείνος με το θάνατό του, άρχισε να κατασπαταλά το μερίδιό του: Παντρευόταν' αποκτούσε παιδιά με γόησσες· τις χώριζε· έπαιρνε μέρος σε ιπποδρομίες και αυτοκινητοδρομίες· έκανε εντυπωσιακές αγορές από διεθνείς οίκους δημοπρασιών· τ' όνομά του ακουόταν ανάμεσα στους «τζετ-σετ» της κοσμοπολίτικης κοινωνίας...

Επόμενο να πέσει σα βόμβα στο νησί η είδηση πως ο άσωτος σκόπευε να το επισκεφτεί εκείνο το καλοκαίρι. Η είδηση επιβεβαιώθηκε, όταν φτάσανε κάποιο πρωί με το καράβι της γραμμής ένα ζεύγος Φιλιππινέζοι μαζί μ' ένα μαύρο σκύλαρο και πολλές αποσκευές. Οι πατριώτες του προσβλήθηκαν. Να προτιμήσει ξένους στο προσωπικό του, το θεώρησαν σα δυσπιστία σε κείνους. Η ακαδημαϊκή νεολαία, που ξημεροβραδιαζόταν στα μπαράκια και τα ζαχαροπλαστεία της παραλίας, ανυπομονούσε να γνωρίσει τον γόη, που εξακολουθούσε –ακόμη και στα πενήντα του- «να δίνει γροθιές» με τα σκάνδαλά του στο

κατεστημένο. Κάθε μέρα στρέφανε το βλέμμα στο σπίτι του μήπως τον διακρίνουν σε κάποιο παράθυρό του.

Το αρχοντικό των Λαμπρινών κρεμόταν σαν αετοφωλιά πάνω σε μιαν απόκρημνη πλαγιά, απ' όπου έβλεπες στο βάθος τη θάλασσα να δέρνει αδιάκοπα τα βράχια φουσκωμένη απ' τις σπηλιάδες. Το είχε πρωτοχτίσει ο παππούς, ο μαουνιέρης Αρτέμης Λαμπρινός, όταν απόκτησε το πρώτο του καράβι.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να συνοψίσεις σε μια παράγραφο 50-60 λέξεων τους λόγους που προκαλούν τον ρατσισμό, σύμφωνα με το Κείμενο 1.

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Τι πετυχαίνει ο συγγραφέας στο Κείμενο 1 με την παράθεση της άποψης του Μάνου Χατζιδάκη στην τελευταία παράγραφο αντί επιλόγου;

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Να εντοπίσεις και να σχολιάσεις με συντομία τρεις γλωσσικές επιλογές με τις οποίες ο συγγραφέας του Κειμένου 1 στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του αναγνώστη.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Να περιγράψεις και να ερμηνεύσεις με αναφορές στο Κείμενο 2 την αντίδραση των συντοπιτών του Γιάννου Λαμπρινού στην είδηση του ερχομού του στο νησί. Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 120-150 λέξεις.

Μονάδες 15